

บันทึก

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งให้ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่ง

กรรมการปกครอง ได้มีหนังสือ ปกปิด ที่ มท ๐๓๑๑.๒/๔๓๕๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า จังหวัดนครราชสีมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยนายจำรัส ใจเอื้อ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลพังเทียม กิ่งอำเภอพระทองคำ คณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนแล้ว มีความเห็นว่า นายจำรัส ใจเอื้อ ทำสัญญากู้ยืมเงินของวัดโคกรักษ์น้อยไปใช้ส่วนตัวเป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ โดยไม่ยอมส่งใช้คืนเป็นเหตุให้ราษฎรในหมู่บ้านร้องเรียนทวงถามขอให้ชำระเงินคืนหลายครั้งจนกระทั่งมีการตั้งกรรมการสอบสวนจึงยอมรับว่าเป็นหนี้จริง เป็นเงินจำนวน ๑๓,๑๐๐ บาท เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ และกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ สมควรลงโทษปลดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จังหวัดนครราชสีมาจึงได้มีคำสั่งลงโทษปลดนายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลพังเทียม กิ่งอำเภอพระทองคำ ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ ต่อมานายจำรัส ใจเอื้อ ได้ร้องทุกข์คำสั่งลงโทษปลดออกจากตำแหน่งต่อกระทรวงมหาดไทย โดยอ้างว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่มีเจตนาฉ้อโกงหรือเบียดบังนำเงินวัดโคกรักษ์น้อยไปใช้ส่วนตัวแต่อย่างใด ซึ่งกรรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของนายจำรัส ใจเอื้อ เป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม และฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าประพฤติชั่วตามมาตรา ๘๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งยังไม่ถึงขั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ควรลดโทษนายจำรัส ใจเอื้อ จากปลดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านเป็นโทษลดอันดับเงินตอบแทน ๑ อันดับ และเห็นสมควรแจ้งจังหวัดนครราชสีมาพิจารณาว่าการกระทำดังกล่าวเข้าข่ายบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ หรือไม่ จึงได้นำเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณานำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณา

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นชอบตามความเห็นของกรรมการปกครองให้ลดโทษนายจำรัส ใจเอื้อ จากปลดออกจากตำแหน่งเป็นลดอันดับเงินตอบแทน ๑ อันดับ และให้แจ้งจังหวัดนครราชสีมาพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ว่าพฤติการณ์ของนายจำรัส ใจเอื้อ เข้าข่ายบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ หรือไม่

จังหวัดนครราชสีมาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การกระทำของนายจำรัส ใจเอื้อ ในเรื่องกู้ยืมเงินจากวัดโกรกช้างน้อย ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ และไม่ยอมส่งใช้คืนจนเป็นเหตุให้ราษฎรในหมู่บ้านทวงถามขอให้ชำระคืนหลายครั้ง ทำให้เกิดความฉงนสงสัยในการปฏิบัติงาน ราษฎรในหมู่บ้านเกิดความแตกแยกมิได้มีการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้นหรือแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านได้ ถือว่าเป็นความบกพร่องทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน จึงสั่งให้นายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๙ ตำบลพังเทียม กิ่งอำเภอพะทองคำ ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ

ต่อมานายจำรัส ใจเอื้อ ได้รับทราบคำสั่งของจังหวัดนครราชสีมาดังกล่าวแล้วได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งจังหวัดนครราชสีมาโดยอ้างว่า เรื่องร้องเรียนมีสาเหตุมาจากเรื่องโกรธเคืองในเรื่องส่วนตัว และผู้ร้องเรียนไม่ยากให้ตนเป็นผู้ใหญ่บ้าน เพราะกลัวจะไปขัดขวางผลประโยชน์ตนได้ทำสัญญากู้ยืมเงินของวัดโกรกช้างน้อย ซึ่งได้ทำสัญญาไว้และให้ผลประโยชน์กับทางวัด โดยคิดดอกเบี้ยถึงร้อยละ ๕ บาทต่อเดือน และได้ใช้เงินคืนให้กับทางวัดจนครบหมดแล้ว และตนเป็นผู้ใหญ่บ้านมานานประมาณ ๑๐ ปี พัฒนาปกครองหมู่บ้าน ราษฎร และช่วยเหลือทางราชการด้วยดีตลอดมา ราษฎรในหมู่บ้านไม่เคยแตกแยกกัน

กรมการปกครองพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนายจำรัส ใจเอื้อ ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินของวัดโกรกช้างน้อยเพื่อนำไปใช้ส่วนตัว แต่ไม่ยอมส่งคืนเป็นเหตุให้ราษฎรในหมู่บ้านร้องเรียนขึ้น และได้ทวงถามให้ส่งคืนเงินหลายครั้ง จนกระทั่งจังหวัดนครราชสีมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนนายจำรัส ใจเอื้อ จึงได้ยอมรับว่าเป็นหนี้วัดโกรกช้างน้อยจริง และนำใช้คืนหลังจากที่ถูกร้องเรียน จากพฤติการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความฉงนสงสัยและราษฎรในหมู่บ้านเกิดความแตกแยก ประกอบกับหลังจากที่มีการร้องเรียนเป็นเวลาหลายปี ก็ไม่สามารถปรับปรุงตัวหรือแก้ไขปัญหาภายในหมู่บ้านได้ เป็นความบกพร่องทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง ตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ตามที่นายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านนั้น เห็นว่าเหมาะสมแล้ว

สำหรับกรณีที่นายจำรัส ใจเอื้อ ได้อุทธรณ์ขอความเป็นธรรมโดยอ้างว่าสาเหตุจากเรื่องโกรธเคืองเป็นการส่วนตัว ผู้ร้องเรียนไม่ยากให้ตนเป็นผู้ใหญ่บ้าน การกู้ยืมเงินจากวัดตนได้ใช้คืนจนหมดแล้ว และตนได้ช่วยเหลือพัฒนาหมู่บ้านมานานประมาณ ๑๐ ปี ราษฎรในหมู่บ้านไม่เคยแตกแยกกันนั้น เป็นการอุทธรณ์ในเรื่องข้อเท็จจริงโดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงให้รับฟังเพื่อเปลี่ยนแปลงคำสั่งของจังหวัดได้ เห็นควรยกอุทธรณ์ของนายจำรัส ใจเอื้อ และได้นำเรียนปลัดกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณานำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาคำอุทธรณ์ของนายจำรัส ใจเอื้อ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่จะต้องพิจารณาว่า การที่จังหวัดนครราชสีมาได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยนายจำรัส ใจเอื้อ และมีคำสั่งที่ ๒๑๖๐/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ลงโทษปลดนายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ กรณีทำสัญญากู้ยืม

เงินของวัดโกรกช้างน้อยไปใช้ส่วนตัว แล้วไม่ยอมส่งใช้คืนเป็นเหตุให้ราษฎรในหมู่บ้านร้องเรียน
 ทวงถามหลายครั้งจนกระทั่งถึงอำเภอมะขามแห่งที่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง จึง
 ยอมรับว่าเป็นหนี้จริง และได้ส่งใช้เงินคืนหลังจากที่ถูกร้องเรียน ซึ่งนายจำรัส ใจเอื้อ ได้ร้อง
 ทุกข์คำสั่งลงโทษปลดออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านต่อกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงมหาดไทย
 พิจารณาแล้วให้ลดโทษทางวินัยนายจำรัส ใจเอื้อ จากโทษปลดออกจากตำแหน่งเป็นลดอันดับเงิน
 ตอบแทน ๑ อันดับ ตามมาตรา ๖๑ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ แต่จังหวัด
 นครราชสีมาได้พิจารณาจากสำนวนการสอบสวนวินัยแล้วเห็นว่า การกระทำของนายจำรัส ใจเอื้อ
 ดังกล่าว ทำให้เกิดความฉ้อโกงและราษฎรในหมู่บ้านเกิดความแตกแยก ประกอบกับหลังจากที่
 มีการร้องเรียนเป็นเวลาหลายปี นายจำรัส ใจเอื้อ ไม่สามารถปรับปรุงตัวหรือแก้ไขปัญหาใน
 หมู่บ้านได้ ถือว่าเป็นความบกพร่องทางความประพฤติ และความสามารถไม่เหมาะสมกับ
 ตำแหน่ง จึงมีคำสั่งที่ ๙๔/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ สั่งให้นายจำรัส ใจเอื้อ ออกจาก
 ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านกรณีบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับ
 ตำแหน่งอีก ซึ่งอาจเป็นการใช้การกระทำที่ถูกลงโทษทางวินัยแล้วมาสั่งให้นายจำรัส ใจเอื้อ ออก
 จากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านกรณีบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับ
 ตำแหน่ง ดังนี้ จังหวัดนครราชสีมา จะมีอำนาจกระทำหรือไม่อย่างไร และหากมีอำนาจกระทำ
 ได้การที่จังหวัดนครราชสีมาได้มีคำสั่งให้นายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านโดยให้ออก
 จากตำแหน่งย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ อันเป็นวันที่คำสั่งลงโทษปลดออกจาก
 ตำแหน่งมีผลใช้บังคับจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ หรือควรจะต้องดำเนินการอย่างไร และขอให้
 กรมการปกครองหารือมายังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรมการปกครองพิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า กรณีจังหวัดนครราชสีมาได้
 พิจารณาสำนวนการสอบสวนวินัยแล้วเห็นว่า การกระทำของนายจำรัส ใจเอื้อ ดังกล่าวทำให้เกิด
 ความฉ้อโกงและราษฎรในหมู่บ้านเกิดความแตกแยก ประกอบกับนายจำรัส ใจเอื้อ ไม่สามารถ
 ปรับปรุงตัวหรือแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านได้ ถือว่าเป็นความบกพร่องทางความประพฤติและ
 ความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง จึงมีคำสั่งให้นายจำรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน
 ตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ นั้นสามารถกระทำได้ เนื่องจาก
 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ดังกล่าว ที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถสั่งให้
 ผู้ใหญ่บ้านออกจากตำแหน่งได้เมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่าการกระทำความผิดบกพร่องในทางความ
 ประพฤติหรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง จะเห็นได้ว่าการสั่งให้ออกจากตำแหน่งของ
 ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมาได้สั่งให้ออกเมื่อมีการสอบสวนแล้ว ประกอบการสอบสวนการ
 พิจารณาของจังหวัดนครราชสีมาได้พิจารณาในกรณีการทำสัญญากู้ยืมเงินของวัดแล้วไม่ส่งคืน
 เป็นเหตุให้ราษฎรในหมู่บ้านร้องเรียนทวงถามหลายครั้ง อันถือได้ว่าเป็นการกระทำที่บกพร่อง
 ในทางความประพฤติ สำหรับการสั่งให้ออกจากตำแหน่งโดยสั่งให้ออกย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๔
 มีนาคม ๒๕๔๐ อันเป็นวันที่ถูกสั่งลงโทษปลดออกจากตำแหน่งนั้น เห็นว่าเป็นไปตามนัยของ
 ระเบียบ ก.พ.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๔ (๓)

กรมการปกครองจึงขอหารือว่า ความเห็นของกรมการปกครองถูกต้องหรือไม่

อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) แล้ว เห็นว่าข้อหารือของกรมการปกครองเป็นการหารือในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายตามที่กระทรวงมหาดไทยสงสัยว่า การที่จังหวัดนครราชสีมามีคำสั่งที่ ๒๑๖๐/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ลงโทษปลดนายจรัส ใจเอื้อ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๖๑ ทวิ^๑ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งนายจรัสได้ร้องทุกข์และกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ลดโทษจากปลดออกเป็นลดอันดับเงินตอบแทน ๑ อันดับ จังหวัดนครราชสีมาใช้การกระทำที่ถูกลงโทษทางวินัยแล้วสั่งโดยคำสั่งที่ ๙๔/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ ให้นายจรัส ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านกรณีบกพร่องในทางความประพฤติหรือความสามารถไม่

^๑ มาตรา ๖๑ ทวิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดต้องได้รับโทษ

วินัยและโทษผิดวินัยให้ใช้กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยอนุโลม

อำนาจการลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลให้เป็นไปดังนี้

(๑) กำนันมีอำนาจลงโทษภาคทัณฑ์ผู้ใหญ่บ้าน

(๒) นายอำเภอมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลดังนี้

(ก) ลดอันดับเงินเดือนไม่เกินหนึ่งอันดับ

(ข) ตัดเงินเดือน โดยเทียบในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นหัวหน้าแผนกกับผู้กระทำความผิดชั้นเสมียนพนักงาน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(ค) ลงโทษภาคทัณฑ์

เมื่อกำนัน ผู้ใหญ่บ้านคนใดถูกฟ้องในคดีอาญา เว้นแต่คดีความผิดในลักษณะฐานลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีที่ต้องหาว่าทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงถูกสอบสวนเพื่อไล่ออกหรือปลดออก ถ้านายอำเภอเห็นว่าคงให้อยู่ในตำแหน่งจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะสั่งให้พักหน้าที่ก็ได้ แล้วรายงานให้ข้าหลวงประจำจังหวัดทราบ การสั่งให้กลับเข้ารับหน้าที่ตลอดถึงการวินิจฉัยว่าจะควรจ่ายเงินเดือนระหว่างพักให้เพียงใดหรือไม่ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดเป็นผู้พิจารณาสั่งอนุโลมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

(๓) ข้าหลวงประจำจังหวัดมีอำนาจลงโทษกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบลในทุกสถาน ในกรณีการลดอันดับและตัดเงินเดือน ให้เทียบข้าหลวงประจำจังหวัดในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นหัวหน้ากอง และกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลเป็นชั้นเสมียนพนักงาน ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดยเฉพาะโทษปลด หรือไล่ออก ถ้ากำนัน ผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลผู้ถูกลงโทษเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ก็มีสิทธิร้องทุกข์ต่อกระทรวงมหาดไทย

การร้องทุกข์ให้ทำคำร้องลงลายมือชื่อยื่นต่อนายอำเภอภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันได้ทราบคำสั่งการลงโทษ เพื่อนายอำเภอจักได้เสนอต่อไปยังข้าหลวงประจำจังหวัดและกระทรวงมหาดไทยตามลำดับภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันได้รับคำร้องทุกข์ พร้อมด้วยคำชี้แจงถ้าจะมีให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้ยกคำร้องทุกข์ หรือเพิกถอนคำสั่งการลงโทษหรือลดโทษ

เหมาะสมกับตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ (๗)^๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ อีก
ดังนี้ จังหวัดนครราชสีมาจะมีอำนาจกระทำหรือไม่ หากมีอำนาจกระทำ การที่จังหวัดสั่งให้
นายจรัสฯ ออกจากตำแหน่งย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นวันที่คำสั่งลงโทษ
ปลดออกจากตำแหน่งมีผลใช้บังคับจะเป็นการถูกต้องหรือไม่

การพิจารณาปัญหาตามข้อหาดังกล่าวข้างต้น มีประเด็นปัญหาที่จะต้อง
พิจารณาในเบื้องต้นว่า คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๙๔/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ ที่
สั่งให้นายจรัสฯ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะ
ปกครองท้องที่ฯ นั้น มีผลใช้บังคับได้หรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ความตามเรื่องว่า จังหวัดนครราชสีมา
ได้สั่งลงโทษปลดนายจรัสฯ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๐
โดยคำสั่งที่ ๒๑๖๐/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐ แม้นายจรัสฯ จะได้รับร้องทุกข์และ
กระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ลดโทษจากปลดออกเป็นลดอันดับเงินตอบแทน ๑ อันดับก็ตาม
แต่ไม่ปรากฏว่าได้มีการออกคำสั่งให้เป็นไปตามผลการพิจารณาคำร้องทุกชั้นนั้นแต่อย่างใด การสั่ง
ลดโทษจากปลดออกเป็นลดอันดับเงินตอบแทนเป็นการลงโทษทางวินัยอย่างหนึ่ง ซึ่ง
พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ มาตรา ๖๑ ทวิ บัญญัติให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับวินัยและโทษผิดวินัยมาใช้บังคับแก่ผู้ใหญ่บ้านโดยอนุโลม
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๐๑^๓ บัญญัติว่าการลงโทษ
ข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่ง วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตาม
ระเบียบที่ ก.พ.วางไว้ ก.พ.วางระเบียบว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการพล
เรือนสามัญไว้เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดไว้ในข้อ ๑๒ ว่า การสั่งลดโทษผู้ถูกระงับจากปลดออกเป็น
ลดขั้นเงินเดือนและการสั่งให้ผู้ถูกระงับกลับเข้ารับราชการ ให้ทำคำสั่งตามตัวอย่างที่ ๑๐ ท้าย
ระเบียบนั้น ในทางที่ถูกแล้ว จังหวัดนครราชสีมาจะต้องออกคำสั่งให้นายจรัสฯ กลับเข้าดำรง
ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน และสั่งลดอันดับเงินตอบแทน ตามผลการพิจารณาร้องทุกข์ตามที่
กระทรวงมหาดไทยสั่งการมา เมื่อไม่ปรากฏว่าได้มีคำสั่งลดโทษนายจรัสฯ จากปลดออกเป็นลด
อันดับเงินตอบแทนและสั่งให้นายจรัสฯ กลับเข้าดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามระเบียบ ก.พ.
คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๒๑๖๐/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ที่สั่งลงโทษปลดนาย
จรัสฯ ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านจึงยังมีผลใช้บังคับอยู่นายจรัสฯ จึงไม่อยู่ในตำแหน่ง

^๒ มาตรา ๑๔ ผู้ใหญ่บ้านต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

๑.ลา

๑.ลา

(๗) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออกจากตำแหน่ง เมื่อได้สอบสวนเห็นว่าบกพร่องในทางความ
ประพฤติ หรือความสามารถไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง

๑.ลา

๑.ลา

^๓ มาตรา ๑๐๑ การลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญให้ทำเป็นคำสั่งวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการ
การลงโทษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ. วางไว้ ผู้สั่งลงโทษต้องสั่งลงโทษให้เหมาะสมกับความผิด และมีให้
เป็นไปโดยพยานา โดยอคติหรือโดยโทสจริต หรือลงโทษผู้ที่ไม่มี ความผิด ในคำสั่งลงโทษให้แสดงว่าผู้ถูก
ลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดตามมาตราใด

ผู้ใหญ่บ้านที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสั่งให้ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ได้อีก คำสั่งจังหวัดนครราชสีมา ที่ ๙๔/๒๕๔๑ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๑ ที่สั่งให้นายจำรัส ออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ จึงไม่มีผลใช้บังคับ

โดยที่คำสั่งจังหวัดนครราชสีมาที่สั่งให้นายจำรัสออกจากตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านตามมาตรา ๑๔ (๗) แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ไม่มีผลใช้บังคับดังที่ได้วินิจฉัยมาแล้ว จึงไม่มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นอื่นตามที่หารือมาอีกต่อไป

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๔๒